

ROALD DAHL

Sjiraffen og Pelli og jeg

Illustrert av Quentin Blake
Oversatt av Tor Edvin Dahl

GYLDENDAL

Til Neisha, Charlotte og Lorina

Tekst © Roald Dahl 1985

Illustrasjoner © Quentin Blake 1985

Originalens tittel: *The Giraffe and the Pelly and Me*

Første gang utgitt av Jonathan Cape, London 1985

Denne utgave første gang utgitt av Puffin Books, London 2008

© Norsk utgave Gyldendal Norsk Forlag AS 1987

6. utgave 2016

Oversetter Tor Edvin Dahl er medlem av Norsk Oversetterforening

Sats: HS-Repro A/S

Boken er satt med: Adobe Garamond Pro13/17

Papir: 140 g Amber Graphic

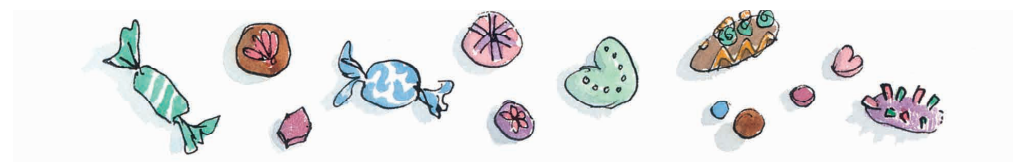
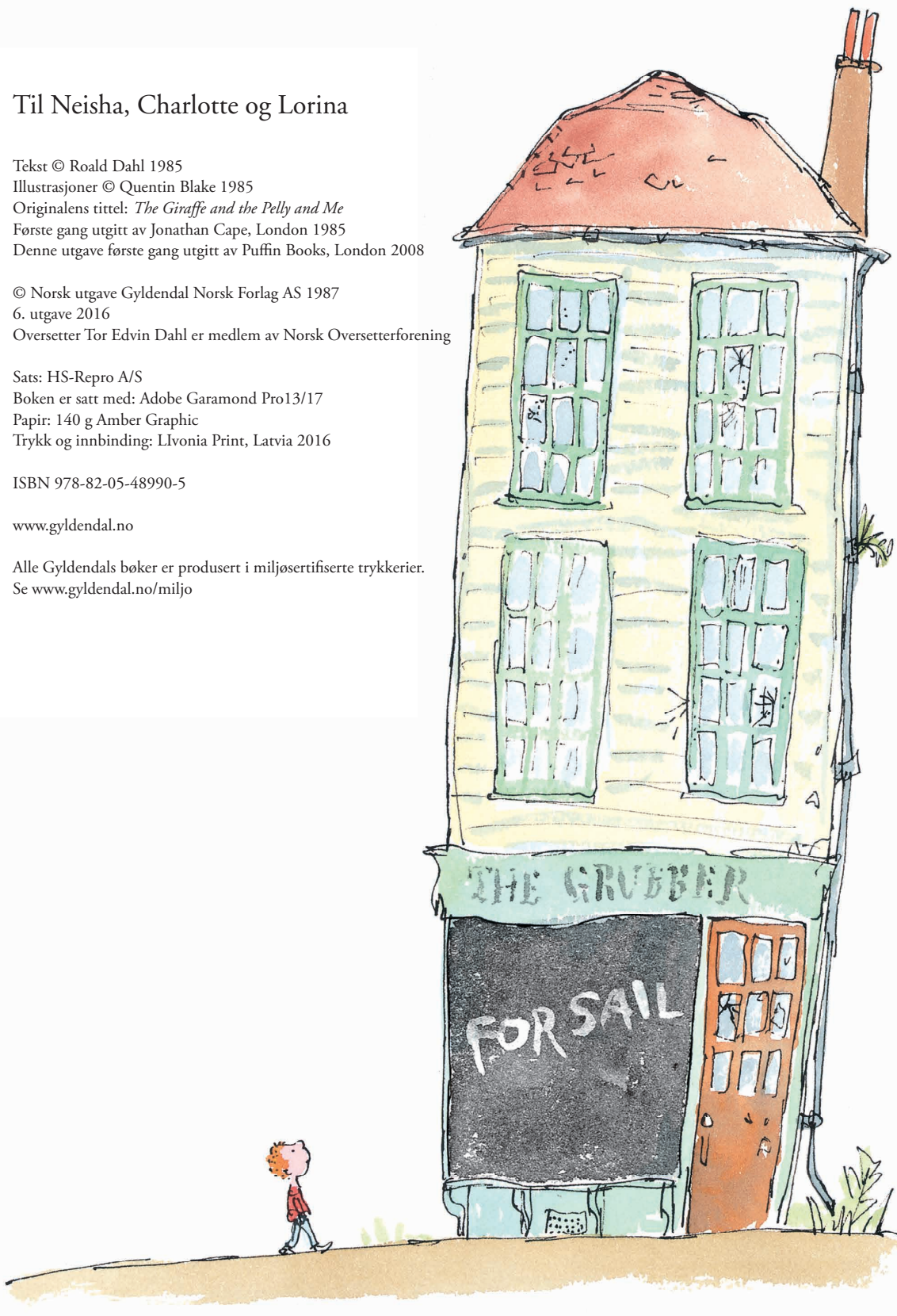
Trykk og innbinding: Llvonia Print, Latvia 2016

ISBN 978-82-05-48990-5

www.gyldendal.no

Alle Gyldendals bøker er produsert i miljøsertifiserte trykkerier.

Se www.gyldendal.no/miljo

Like i nærheten av der jeg bor ligger det et merkelig gammelt trehus som står helt for seg selv på den ene siden av veien. Jeg har alltid hatt lyst til å utforske det nærmere, men døra er alltid låst og når jeg kikker inn gjennom vinduet ser jeg bare masse støv. Resten er mørke. Jeg vet at det pleide å være en butikk i første etasje, for jeg kan fortsatt se at det står med nokså falmede bokstaver KONDITORI. Moren min har forklart at i gamle dager var et konditori et annet navn på godteributikk, og hver gang jeg ser på den tenker jeg på at det helt sikkert må ha vært en kjempefin godteributikk.

Tvers over utstillingsvinduet har noen malt TIL SALGS med hvite bokstaver.

En morgen oppdaget jeg at ordene TIL SALGS var skrappt vekk og at noen hadde malt SOLT i stedet. Jeg sto der og stirret på de nye bokstavene og ønsket som bare det at det skulle bli et konditori igjen. Jeg har alltid drømt om å eie min egen godteributikk. Mine drømmers godteributikk skulle være fullstappet fra øverste til nederste hylle med Sorbet-Sug og Karamell-Knekk og Russisk Toffee og Sukker-Pastiller og Smørkremkuler og tusenvis av den slags nydelige greier. Gåsj, tenk hva jeg kunne gjort med det gamle konditoriet hvis det hadde vært mitt!

Neste gang jeg besøkte Konditoriet sto jeg på den andre siden av veien og stirret på den gamle bygningen da det plutselig kom seilende et badekar ut i luften fra tredje etasje! Det krasjet rett ned på veien.

Noen sekunder etterpå kom det et hvitt porselenstolett med tresete flygende ut av det samme vinduet. Det landet med et fantastisk splintrende krasj rett ved siden av badekaret. Deretter kom en kjøkkenvask og et tomt fuglebur og en seng med fire hjørnestolper og to varmeflasker og en gyngestol og en symaskin og gudene vet hva for noe annet.

Det virket som en eller annen galning rev løs hele innsiden av huset, for nå kom det deler av en trapp og deler av et gelender og en hel masse trappetrinn hvinende ut gjennom vinduene.

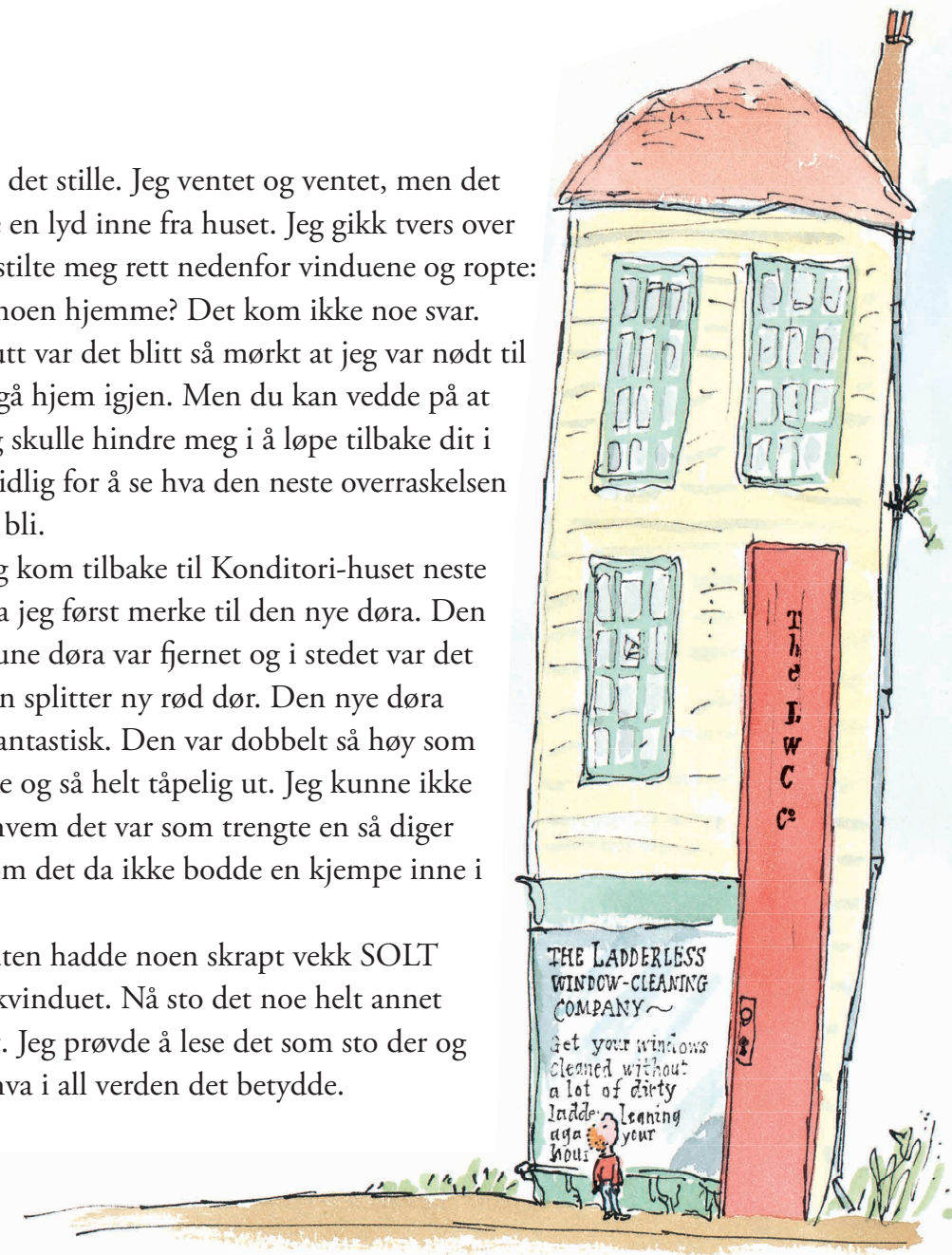

Så ble det stille. Jeg ventet og ventet, men det kom ikke en lyd inne fra huset. Jeg gikk tvers over veien og stilte meg rett nedenfor vinduene og ropte: – Er det noen hjemme? Det kom ikke noe svar.

Til slutt var det blitt så mørkt at jeg var nødt til å snu og gå hjem igjen. Men du kan vedde på at ingenting skulle hindre meg i å løpe tilbake dit i morgen tidlig for å se hva den neste overraskelsen kom til å bli.

Da jeg kom tilbake til Konditori-huset neste morgen la jeg først merke til den nye døra. Den gamle brune døra var fjernet og i stedet var det satt inn en splitter ny rød dør. Den nye døra var helt fantastisk. Den var dobbelt så høy som den gamle og så helt tåpelig ut. Jeg kunne ikke skjønne hvem det var som trengte en så diger dør dersom det da ikke bodde en kjempe inne i huset.

Dessuten hadde noen skrappt vekk SOLT fra butikkvinduet. Nå sto det noe helt annet på glasset. Jeg prøvde å lese det som sto der og skjønte hva i all verden det betydde.

Jeg forsøkte å høre om det var noen hjemme eller se om jeg fikk øye på noen, men det var ingen der ... inntil jeg, helt plutselig ... oppdaget at et av vinduene i øverste etasje ble åpnet, ganske sakte ...

Så dukket det opp et HODE i det åpne vinduet.

Jeg stirret på hodet. Hodet stirret tilbake på meg med store, runde, svarte øyne.

Plutselig ble enda et vindu slengt opp og der hoppet det av alle ting fram en kjempestor hvit fugl. Den slo seg ned på vinduskarmen. Jeg skjønte hva slags fugl det var fordi nebbet så ut som et digert appelsinfarget badekar. Pelikanen kikket ned på meg og sang:

*Jeg er så sulten!
Ikke vær kulten!
Jeg holder jo på å dø!
Gi meg en fisk, helst en frisk!
Hvor ligger nærmeste sjø?*

– Det er ganske langt til havet, ropte jeg tilbake. – Men det er en fiskehandler i landsbyen ikke så langt herfra.

– En fiske-*hva-for-noe*?

– En fiskehandler.

– Hva i all verden kan det være for noe? spurte pelikanen. – Jeg har hørt om fiske-*pai* og fiske-*kaker* og fiske-*fingre*, men jeg har aldri hørt om fiske-*handler*. Smaker disse handlerne veldig godt?

Jeg ble nokså forbløffet over spørsmålet, så jeg sa: – Hvem er naboen din i det andre vinduet?

– Hun er Sjiraffen! svarte pelikanen. – Er hun ikke nydelig? Bena hennes er i første etasje og hodet stikker ut av vinduet i øverste etasje!

Som om ikke det var nok, ble vinduet i *annen* etasje slynget på vidt gap og ut hoppet det en Ape!

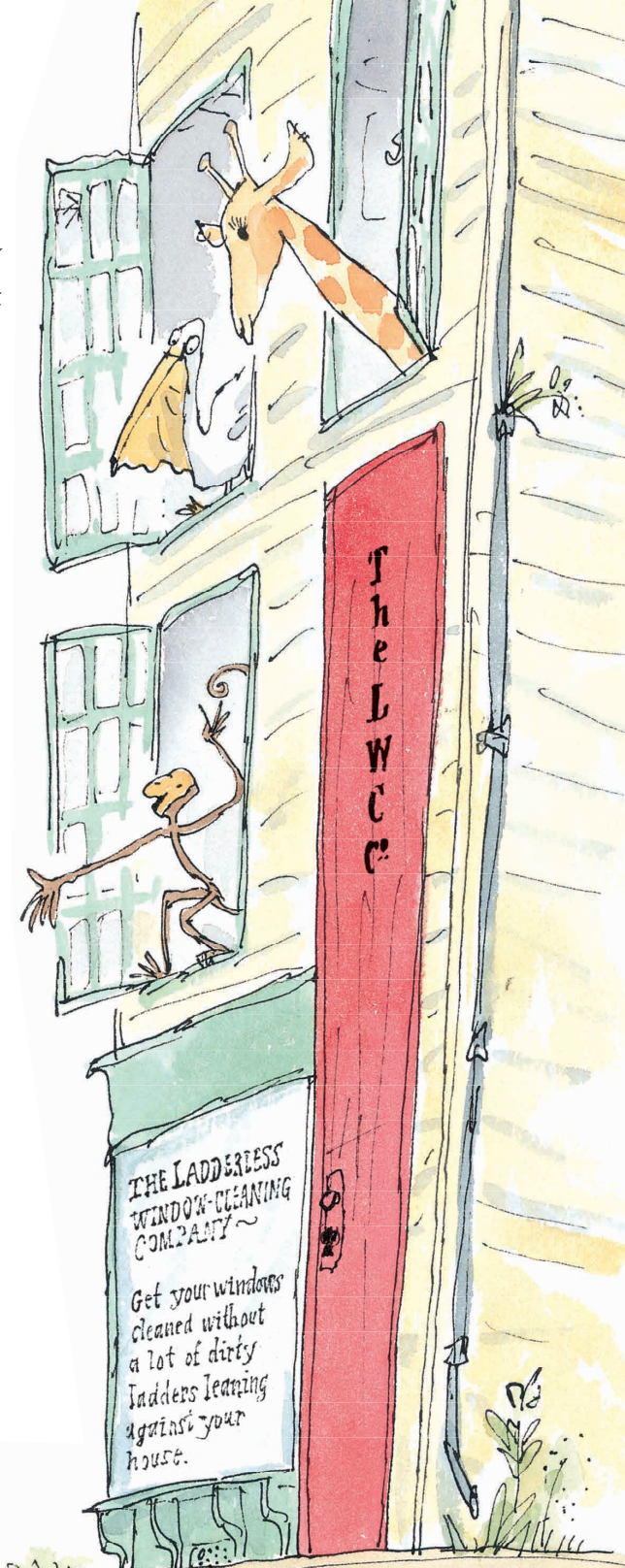
Apen sto i vinduskarmen og danset en lite sprelledans. Han var så tynn at det så ut som han var laget av buskete ståltråd, men han danset helt flott, og jeg klappet og pep og danset litt selv til gjengjeld.

– Vi er vinduspussere! sang Apekatten.

*Vi pusser vindusglass.
Vi pusser all slags glass
til de skinner som sola, tjo hei!
Vi er raske som lyn
kommer gjerne til by'n,
Sjiraffen og Pelli og jeg!*

*Vi kan vårt fag.
Vi er et superlag.
Vi jobber og jobber i vei!
Hvert vindu vi finner
skinner som glimmer –
takk Sjiraffen og Pelli og meg!*

*Vi har såpe og vann
vi har iver og kan
våre ting, kjære venn, tro du meg!
ingen stiger, å nei!
Vi pusser i vei –
Sjiraffen og Pelli og jeg!*

Jeg sto der og var helt trollbundet. Så hørte jeg Sjiraffen si til Pelikanen i vinduet ved siden av: – Kjære Pelli, vær så snill og hent det lille mennesket der nede så han kan komme hit opp og snakke med oss.

Straks slo Pelikanen ut de digre vingene sine og fløy ned på veien ved siden av meg. – Hopp om bord, sa han og åpnet det digre nebbet.

Jeg stirret på det digre gulrøde nebbet og rygget.

– HOPP OM BORD! ropte Apen fra vinduet sitt. – Pelli har ikke tenkt å *svelge* deg! Klyv inn!

Jeg sa til pelikanen: – Lover du å ikke lukke igjen nebbet når jeg har klatret inn?

– Du har ingenting å frykte, ropte Pelikanen.

*Jeg skal fortelle deg:
Mitt nebb er spesielt!
Et supernebb har jeg!
Et bedre nebb enn mitt
Har ingen hittil sett.
Ønsk deg det var ditt!
Hopp inn og gjør det lett!*

– Jeg akter *ikke* å hoppe inn, sa jeg, – hvis ikke du lover at du ikke skal stenge meg inne og sier kors på halsen. Jeg liker ikke små mørke rom.

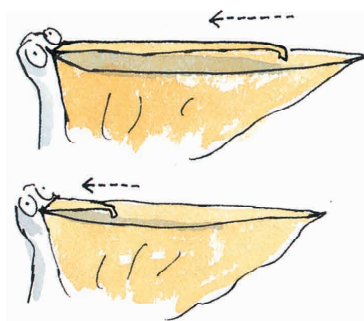
– Når jeg gjort det jeg nå akter å gjøre, sa Pelikanen, – vil jeg ikke *greie* å lukke nebbet. Du skjønner visst ikke hvordan nebbet mitt virker.

– Vis meg det, sa jeg.

– Følg med! ropte Pelikanen.

Jeg stirret forbløffet da den øverste delen av nebbet begynte å gli sakte bakover inn mot hodet helt til den var nesten borte.

– Den bøyer seg og går nedover på baksiden av halsen min! ropte Pelikanen. – Er det ikke genialt?

– Det er utrolig, sa jeg. – Det er akkurat som en av de metallbåndene som faren min har hjemme. Når han tar det fram er det rett. Når han skyver det inn, bøyer det seg og forsvinner.

– Akkurat, sa Pelikanen. – Du skjønner det at jeg har ikke noe bruk for den øverste halvdelen når jeg ikke tygger fisk. Det er den nederste halvdelen som betyr noe, gutten min! Den nederste halvdelen av nebbet mitt bruker jeg som bøtte når vi skal pusse vinduer. Så hvis jeg ikke kunne dytte inn den øverste halvdelen hadde jeg vært nødt til å stå med åpent nebb hele dagen!

*Derfor har jeg det lett
Og blir ikke svett
Jeg kan til og med snakke i vei!
Jeg er verdenskjent
og har tatt patent
Glidende Pelikan Nebb, tjo hei!*

*Hvis jeg får lyst på mat
gjerne fersk fisk på fat
Hva tror du jeg finner på da?
Hva ruller jeg fram
Hva sier: Nam-nam?
Glidende Pelikan Nebb, god da'!*

– Hold opp med alt det skrytet der nede! ropte Apen oppe i det øverste vinduet. – Skynd deg og hent det lille mennesket opp til oss! Sjiraffen venter!

Jeg klatret opp i det store gulrøde nebbet, og så bar Pelikanen meg med susende vinger tilbake til vaglen sin der oppe på vinduskanten.

Sjiraffen stirret ut av vinduet sitt og sa: – God dag! Hva heter du?

– Billy, svarte jeg.

– Nå vel, Billy, sa hun. – Vi trenger hjelp, og det må skje fort. Vi må skaffe oss noen vinduer å pusse. Vi har brukt alt vi eide på å kjøpe dette huset og vi er nødt til å tjene mer penger i en fart. Pelli sulter og Apen er fullstendig utsultet og jeg holder på å dø av sult. Pelli trenger fisk. Apen trenger nøtter og jeg er enda vanskeligere i matveien. Jeg er Geranier Sjiraff og Geranier Sjiraff kan ikke spise annet enn de lilla og lyserøde blomstene på ringle-ringle-treet. Men som du helt sikkert vet er disse ikke lette å få tak i og dessuten meget kostbare.

Pelikanen ropte: – Akkurat nå er jeg så sulten at jeg til og med kunne spise en råttten sardin!

*Gi meg en råttten sardin
Gi meg en bøtte med torsk!
Er den dårlig på smak?
Er den gammel og dorsk?
For meg er den fin!*

Hver eneste gang Pelikanen snakket gynget nebbet jeg sto i opp og ned, og jo ivrigere han ble, jo mer gynget det.

Apen sa: – Det Pelli er helt *vill* etter er laks!

– Ja! Ja! ropte Pelikanen. – Laks! Å, deilige laks! Jeg drømmer om det hele dagen, men jeg får ingenting!

– Jeg drømmer om valnøtter! ropte Apen. – Virkelig friske valnøtter plukket rett fra treet er snadder-vadder og nydelig-krydderlig, så søtt og flott at jeg blir skjelven bare jeg tenker på det!

I samme øyeblikk stoppet det en stor, hvit Rolls-Royce rett nedenfor oss, og en sjåfør med blå uniform med gullstriper steg ut. Han holdt en konvolutt i den hanskekledde hånden.

– Herrejemi! hvisket jeg. – Det er bilen til hertugen av Hampshire!

– Hvem er det? spurte Sjiraffen.

– Han er den rikeste mannen i England! ropte jeg.

Sjåføren banket på døra til Konditoriet.

– Vi er her oppe! ropte Sjiraffen ned til ham. Han så opp og fikk øye på oss. Han så på Sjiraffen, Pelli, Apen og meg. Vi stirret ned på ham. Han fortrakk ikke en mine, han hevet ikke engang det ene øyenbrynet. Sjåførene til virkelig rike mennesker blir aldri overrasket over noe som helst. Sjåføren sa: – Hans nåde hertugen av Hampshire har bedt meg om å overlevere dette brevet til Vinduspusser-Selskapet Uten Stiger.

– Det er oss! ropte Apen.

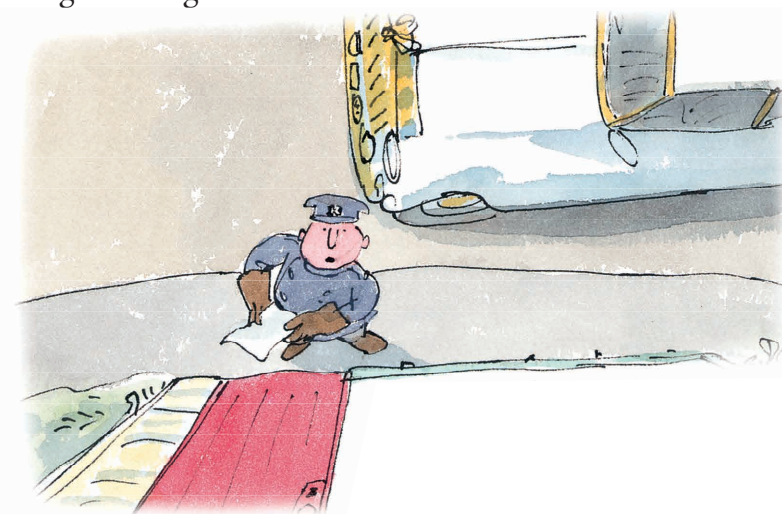
Sjiraffen sa: – Vær så vennlig å åpne konvolutten og les brevet for oss.

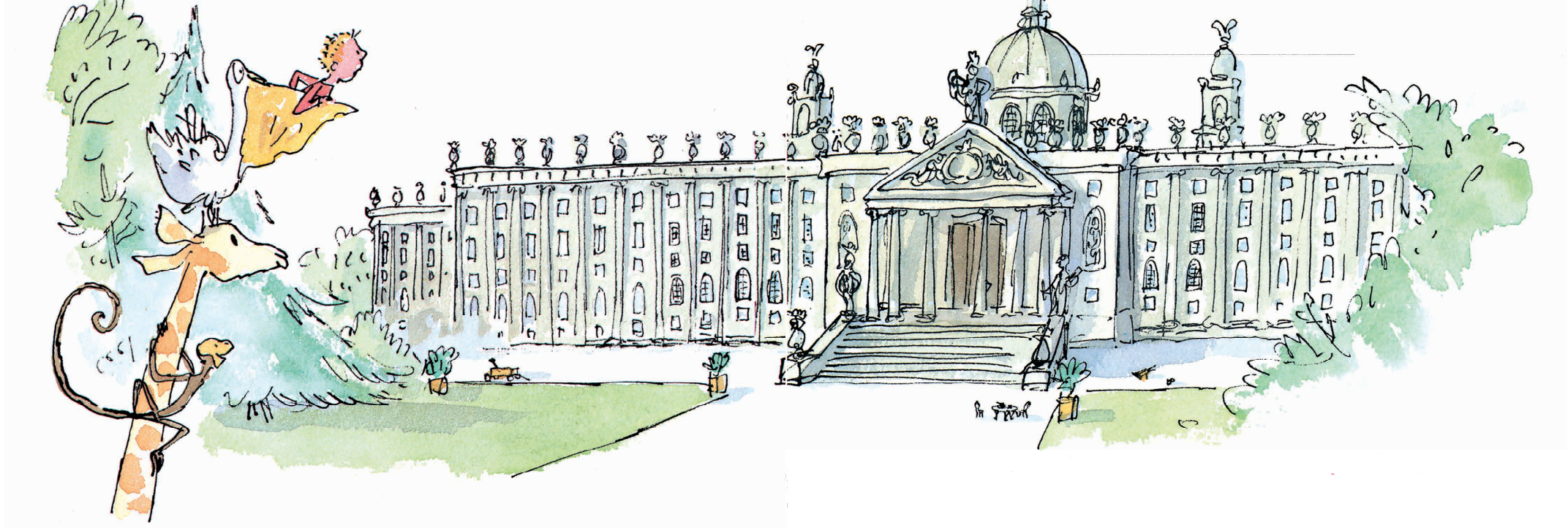
Sjåføren tok ut brevet og begynte å lese: – Ærede VSUS & Co. Jeg så annonsen i Deres vindu da jeg kjørte forbi i formiddag. Jeg har vært på jakt etter en skikkelig vinduspusser de siste femti årene men har ikke funnet noen ennå. Det er seks hundre og syttisju vinduer i huset mitt (drivhuset ikke medregnet) og alle sammen er skitne. Vennligst oppsøk meg snarest mulig. Ærbødigst, Hampshire. – Dette brevet, la sjåføren til med en stemme som skalv av respekt, – ble skrevet av Hans nåde hertugen av Hampshire egenhendig.

Sjiraffen sa til sjåføren: – Vær så snill å si til hans nåde hertugen at vi skal komme så fort som mulig.

Sjåføren hilste til lua og satte seg inn i Rolls-Roycen sin.

– Jippy! ropte Apen.

– Fantastisk! skrek Pelikanen. – Det der må være verdens beste vinduspusser-jobb!

– Billy, sa Sjraffen, – hva kalles det huset og hvordan kommer vi dit?

– Det heter Hampshire House, sa jeg. – Det ligger like her borte. Jeg skal vise dere veien.

– Vi drar med en gang! ropte Apen. – Vi drar for å hilse på hertugen!

Sjraffen bøyde seg framover og gikk ut gjennom den høye dora.

Apen hoppet ned fra vinduskarmen og landet på ryggen til Sjraffen.

Pelikanen, med meg i nebbet (jeg klamret meg fast for bare livet), fløy av sted og slo seg ned på hodet til Sjraffen. Og så bar det av gårde.

Det var ikke lenge før vi sto utenfor Hampshire House. Sjraffen gikk sakte oppover den store, brede innkjørselen, og vi begynte å bli litt nervøse alle sammen.

– Hvordan ser denne hertugen ut? spurte Sjraffen meg.

– Jeg aner ikke, sa jeg. – Men han er veldig berømt og veldig rik. Folk sier han har fireogtyve gartnere bare til å ta seg av blomsterbedene sine.

Snart dukket selve huset opp, og det var litt av et hus! Det var et slott! Det var større enn et slott!

– Se på de vinduene! ropte Apen. – Det er nok arbeid for lange tider!

Så plutselig hørte vi en mann som snakket like i nærheten et stykke til høyre for oss. – Jeg vil ha de store svarte helt i toppen av treet! ropte mannen. – Skaff meg de store digre svarte!

Vi kikket rundt buskene og så en gammel mann med en diger hvit bart som sto under et svært kirsebærtre og pekte med stokken sin opp i luften. Det sto en stige inntil treet og en annen mann, helt sikkert gartneren, sto oppe på stigen.

– Skaff meg de store digre saftige helt i toppen! ropte den gamle mannen.

– Jeg rekker dem ikke, Deres nåde! ropte gartneren tilbake. – Stigen er ikke lang nok!

– Det var som bare! ropte hertugen. – Jeg som hadde *sett fram* til å spise de store digre!

– Kom igjen! hvisket Pelikanen til meg, og med et svisj og et svosj løftet han meg opp til toppen av kirsebærtreet. Der slo han seg ned.

– Plukk dem, Billy! hvisket han.

– Plukk dem fort og putt dem i nebbet mitt!

Gartneren fikk sjokk og falt ned fra stigen. Nede på bakken ropte hertugen: – Geværet mitt! Skaff meg geværet mitt! Et digert monstrum av en fugl stjeler alle de beste kirsebærene mine! Kom Dem vekk, sir! Gå vekk! Det er *mine* kirsebær, ikke Deres! Dette skal de bli skutt for, sir! Hvor *er* geværet mitt?

– Skynd deg, Billy! hvisket Pelikanen. – Skynd deg, skynd deg, skynd deg!

– Geværet mitt! ropte hertugen til gartneren. – Skaff meg geværet, din idiot! Jeg akter å spise den tyvaktige fuglen til frokost, det skal jeg så menn!

– Nå har jeg plukket alle, hvisket jeg til Pelikanen.

Pelikanen fløy straks ned og landet rett ved siden av den rasende hertugen av Hampshire, som tråkket opphisset fram og tilbake og viftet med stokken i lufta!

– Her er kirsebærene, Deres nåde! sa jeg og lente meg over kanten av nebbet og leverte en håndfull til hertugen.

Hertugen vaklet. Han holdt på å falle bakover og øynene hans sto på stilker. – Store Columbus! gispet han. – Herrejemini! Hva er dette? Hvem er *du*?

Nå dukket Sjiraffen med Apen på ryggen fram fra buskene. Hertugen stirret på dem. Han så ut som han holdt på å få et anfall.

– *Hvem er disse vesenene?* beljet han. – Er hele verden blitt aldeles tullete?

– Vi er vinduspussere! sang Apen.

*Vi pusser vindusglass
Vi pusser all slags glass
til de skinner som sola, tjo hei!
Vi vil jobbe for Dem
Med fynd og klem,
Sjiraffen og Pelli og jeg!*

– De *ba* oss komme og snakke med Dem, sa Sjiraffen.

Sammenhengen begynte sakte å gå opp for hertugen. Han puttet et kirsebær i munnen og tygde på det, meget sakte. Så spyttet han ut steinen. – Jeg likte metoden dere brukte til å plukke disse kirsebærene, sa han. – Kunne dere tenke dere å plukke eplene mine til høsten?

– Selvfølgelig! Selvfølgelig kan vi det! ropte alle sammen.

– Og hvem er *du*? sa hertugen og pekte på meg.

